

Suriyeli Çocuklar ve Yabancılara Yönelik Okul İçi İletişim

Doç. Dr. İbrahim Sani MERT
Yrd. Doç. Dr. Bilal ÇIPLAK

Hasan Kalyoncu Üniversitesi
GAZİANTEP

Düzenlemeler

- **BM Çocuk Hakları Sözleşmesinin 22. Maddesi:**

- Katılımcı ülkeler, kendi sınırları içindeki sığınmacı veya mülteci statüsündeki tüm çocukların sözleşmeden kaynaklanan tüm haklarını teslim etmek ve bu çocukların ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için yükümlüklerine yerine getirmek zorundadır

- **Türkiye de 5393 sayılı Çocuk Koruma Kanunu:**

- Ülke sınırları içindeki her bir çocuğun her koşulda kanundan kaynaklanan şekliyle korumadan faydalanabileceği belirtilmektedir. Suriyelilerin Türkiye'ye artan göçünden dolayı Yabancılar ve Uluslar arası Koruma Kanununun 91. Maddesine Geçici Koruma Yönetmeliğinde değişikliklere gidilmiştir (2014'de).

- **2014 de yürürlüğe giren Geçici Koruma Yönetmeliği:**

- Geçici Koruma Yönetmeliği ile hem kamplarda hem de kamp dışında yaşayan Suriyelilerin sağlık, eğitim ve sosyal yardım hizmetlerine erişimleri sağlanmıştır. Böylece, Suriyeli öğrenciler Geçici eğitim merkezlerinde ve MEB'e bağlı okullarda eğitime erişim hakkı elde etmişlerdir.

Uluslararası ve Ulusal Yasal Düzenlemeler

11 Nisan 2013 PERŞEMBE

Resmî Gazete

Sayı : 28615

KANUN

YABANCILAR VE ULUSLARARASI KORUMA KANUNU

Kanun No. 6458

Kabul Tarihi: 4/4/2013

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Temel Eğitim Genel Müdürlüğü

Sayı : 10230228/235/4145933

23/09/2014

Konu: Yabancılara Yönelik
Eğitim - Öğretim Hizmetleri

GENELGE

2014/21

Mülteci Kimdir?

- Mülteci, dininden, milliyetinden, siyasi fikrinden, ırkından, veya ait olduğu sosyal sınıftan dolayı saldırıya maruz kalacağını düşündüğü için ölüm korkusuyla ülkesinden göç etmek zorunda kalan insanlara denir. Kaçmak zorunda buldukları ortamda, savaş, sürekli ve aşırı şiddet, işkence, kıtlık, ve dini inançtan dolayı öldürülme gibi vakalara rastlanabilir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Suriyelilere Yaklaşımı

→→ Türkiye öncelikle savaştan kaçan Suriyelileri “misafir” olarak tanımlamıştır.

→→ Suriye'deki kriz ortamı uzayınca da sağlık, eğitim, sosyal yardım gibi hizmetlere erişebilmeleri için 2014 de onlara “Geçici Koruma Altındaki Sığınmacılar” statüsü veriliyor.

Suriyeli Çocuklar

- % 79'u ailelerinden birilerini kaybetti.
- % 60'ı birilerinin öldürüldüğüne tanık oldu.
- % 30'u bir şekilde yaralandı veya fiziksel şiddete maruz kaldı.
- % 45'i akranlarıyla kıyaslandığında en az 10 kat TSSB (Travma Sonrası Stres Bozukluğu) göstermekte.

Sirin, Selcuk R. and Lauren Rogers-Sirin. 2015. The Educational and Mental Health Needs of Syrian Refugee Children. Washington, D.C: Migration Policy Institute.

Suriyeli Çocuklar

!!!Unutmayalım ki!!!

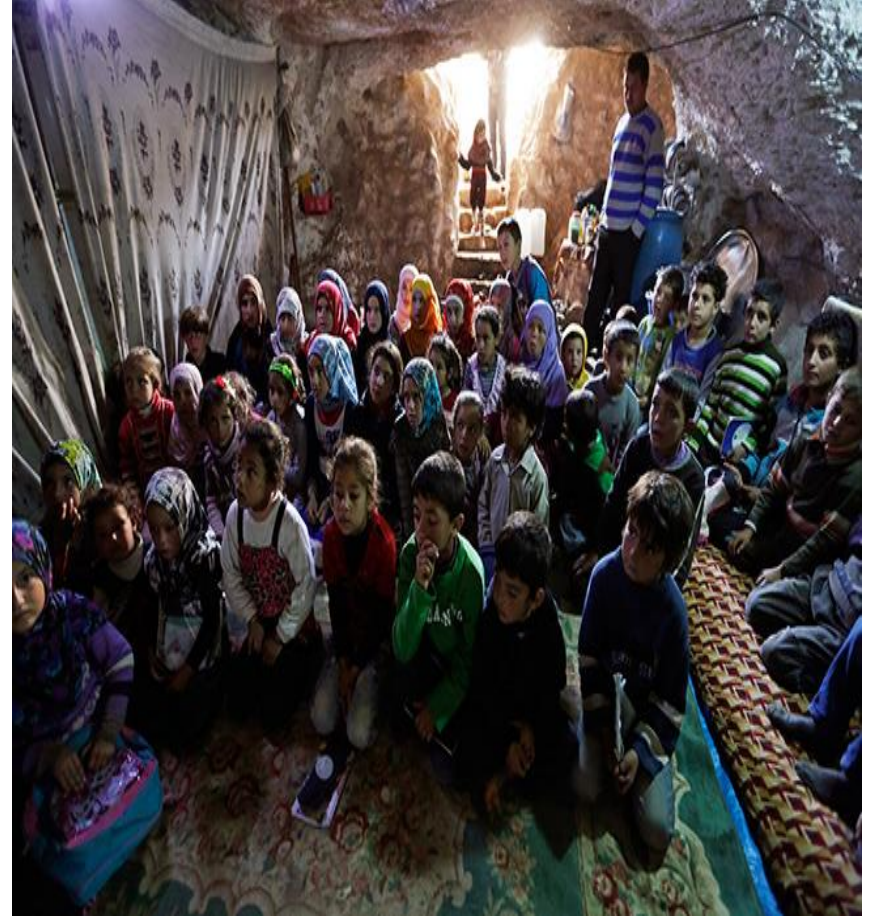
Bu öğrenciler, aynı zamanda;

- Hızlı bir şekilde hormonları değişen,
- Kimlik oluşturma aşamasında olan,
- Cinselliği henüz tam oturmamış,
- İçinde bulunduğu toplumda kabul bulmaya çalışan ve aidiyet duygusu geliştirmek isteyen bireyler olarak karşımıza çıkar. Bu durum travmayla birleşerek adeta bir sinerji etkisi oluşturur.

Welcoming Refugee Children to the Classroom, <http://canadiansafeschools.com/welcoming-refugee/>

Travma

- Göç öncesi yaşanan travma
- Göç esnasında yaşanan travma
- Göç sonrası travma/stresörler
 1. Fiziksel yer deęişimi
 2. Farklı bir dile maruz kalma
 3. Kültürel unsurlar ve azınlık statüsü

Suriyeli Çocuklar

Çocukluk Travması Sonucunda

- Zayıf dürtü kontrolü
- Saldırganlık
- Kişilerarası ilişkilerde zorlanma
- Zayıf akademik performans
- Oryante olamama
- Öz kimlik krizi ve kendine güven eksikliği

Sergilenen Bazı Davranışlar

- Sınırları zorlama
- Duyguları düzenleyememe
- Odaklanma zorluğu
- Soyutlanma
- Soru sorma konusundaki isteksizlik
- Güvensizlik

Devamlı bir korku hali ve uyuyamama	Aşırı derecede dağınık olma ve bu dağınıklıktan dolayı yapılmış bir ödevi dahi kaybetme
Mutsuzluk hissi	Öğretmenin söylediklerini sık sık unutma
Sürekli kaçtıkları şiddet ortamını düşünmek	Başkalarına güvenememe
Enerji ve iştah yokluğu	Ev ödevlerini sık sık yapmama
Sebepsiz baş ve karın ağrıları	Başarılı olabileceğine inanamama
Sürekli yorgunluk duygusu	Büyüyor olmasına rağmen çocukluk davranışlarını terk etmemekte ısrar etme
Kolayca kızma	Anti-sosyal davranışlar sergileme
Odaklanamama ve konsantre olamama	Öz güven eksikliği yada yokluğu

* Welcoming Refugee Children to the Classroom, <http://canadiansafeschools.com/welcoming-refugee/>

* A teacher's Guide to Working with Students from Refugee and Displaced Backgrounds, Queensland Program of Assistance to Survivors of Torture & Trauma Inc. (QPASTT)

Suriyeli Çocuklar

- İlk defa kendini özgür bir şekilde ifade etme şansını elde etmiş olabilir
- İlk defa ders kitaplarına erişmiş olabilirler
- İlk defa farklı fikirlere tahammül edebilen bir ortamda yaşıyor olabilirler
- İlk defa sunum yapıyor olabilirler
- İlk defa farklı kültürden çocuklarla ortak bir faaliyete katılıyor olabilirler
- Yeni okul ortamlarında dışlanmaya maruz kalıyor olabilirler
- Savaş ortamında psikolojileri bozulmuş olabilir, travma geçirmiş olabilirler
- Yeni ortamlarında barınma, ulaşım, gıda, giyecek, maddi durum ile ilgili de çok ciddi sorunlar yaşıyor olabilirler

Bu yüzden ders ortamında onlara anlayış ve sabırla yaklaşmak gerekmektedir.

Kitlesele Zorunlu Göçten Kaynaklanan Okul Ortamında Karşılaşılan Sorunlar

Çevresel ve yapısal sorunlar.

- Toplumun kabullenme düzeyinin düşük olması (ailelerin çocuklarının savaş mağduru çocuklar ile aynı ortamda eğitimlerine devam etmelerine taraftar olmamaları)
- Okullarda fiziki alanların yetersizliği
- Hem sayıca, hem de büyüklük açısından, sınıfların yetersizliği
- Yöneticilerin karşılaştıkları maddi yetersizlikler (ücretli öğretmen çalıştırma da özellikle)

İnsan Kaynağı Açısından Sorunlar:

- Hem sayıca, hem de mesleki olarak öğretmen ve yöneticilerin yetersizliği
- Karşılaşılan bu yeni sorunların nasıl çözülebileceği konusunda tecrübe sahibi olmamaları

KitleseZ Zorunlu Gceten Kaynaklanan Okul Ortamında Karşılaşılın Sorunlar

Savaş mağdurü öğrencilerden kaynaklanan durumlar:

- Dil problemi (dersleri anlayamaması, arkadaşları ve öğretmenleriyle iletişim kuramamaları)
- Savaş sonrası yaşanan duygusal sorunlar (stres, trauma, vs.)
- Kendileri için yeni olan bu eğitim müfredatına adapte olamama
- Yeni insanlara, eğitimcilerde, akranlara alışmakta zorluk çekme
- Yeni bir kültürü kabullenme de sorunlar yaşama

Kitleseel Zorunlu Goçten Kaynaklanan Okul Ortamında Karşılaşılan Sorunlar

- **Yöneticiler ile bağlantılı durumlar:**
 - Yöneticilerin bu yeni öğrenci kitlesinin okullarda var olan homojen yapıyı bozduğuna, böylece verilen eğitimin kalitesini düşürdüğüne inanmaları.
 - Öğretmenlerin sınıf ortamında meydana gelen farklılıkların eğitim kalitesini düşürdüğüne inanmaları (özellikle savaş mağduru öğrencilerdeki dil problemi)
 - Öğretmen ve yöneticilerin eğitim müfredatının sorunlara cevap verecek şekilde değişiklikler yapmaya izin vermediğini ve böyle bir elastikiyete sahip olmadıklarını belirtmeleri

Komite/Grup Oluşturma

- Öğrencilere grup halinde takım çalışması şeklinde birbirine yardım ederek iş yapmalarını sağlayacak görevler onların geleceğe yönelik iyi bir vatandaş olmasında da katkı sağlar.
- Küme çalışması sınıf başarısının önemli bir değişkenidir. Okullar sosyo-kültürel ve sosyo-politik yaşamın birer yansımasıdır.

Komite/Grup Oluşturma

- Öğretmen: Kültürel bilgiyi, geçmiş tecrübeleri ve performans alanlarını dikkate alır.
- Öğretmen mülteci çocukların belirli düşünce ve aktivitelere neden algılarını kapattığını tespit etmelidir.
- Öğrenciler kendilerini güvende hissetmezlerse öğrenmeye başlamazlar.

Gerçekçi Çatışma Kuramı

Muzafer Sherif

Kişiler Arası

İlişki Türü

Hedef İlişkileri

Paylaşılan hedefler:
Elde edilmeleri karşılıklı
bağımlılık gerektirir

Biribirini karşılıklı olarak
dışlayan zıt hedefler

Kişiler arası
işbirliği

↓
Grup oluşumu/
Dayanışma

Kişiler arası
rekabet

↓
Kuşiler arası çatışma
grup dayanışmasının
azalması, grubun
çökmesi

Gruplar arası
ilişkiler

↓
Gruplar arası
uyum

Gruplar arası
rekabet

↓
Gruplar arası
çatışma

Gruplar Arası

Suriyeli Çocuklarla İletişim

- Okullar terapi merkezi midir????
- Çocuğun ortamında travmayı hatırlatıcı unsurları azaltarak travmayı azaltmaya yardımcı olmak önemlidir.
- Yeni bilgiyi öğrencinin önceki bilgileri ve en iyi yapabildiği şeyler üzerine inşa edin.
- Kültürel açıdan uygun örnekler verin.

Suriyeli Çocuklarla İletişim

**Birebir
İletişim**

**İletişim
Yöneticisi**

Suriyeli Çocuklarla İletişim

- Öğretmenler, sınıflarında diğer öğrenciler tarafından sevilen ve saygı duyulan öğrencileri tespit edip savaş mağduru öğrencilere rehberlik etmesi için onlardan yardım talep edebilir. Bu öğrencilerin böyle bir teklifi kabul etmesi, diğer öğrenciler için de olumlu bir rol modeli oluşturacaktır.
- Öğrencilere, farklı ülkelerden gelen öğrencilerin, sınıf ortamı için ne kadar büyük bir zenginlik olduğundan bahsedip, ülkelerini haritada öğrencilere göstererek, dikkatlerini pozitif yönde toplamak.
- Ayrım yapmadan tüm öğrencilere aynı ders materyalleri dağıtılmalıdır. Ancak, savaş mağduru öğrencilerin daha iyi anlayabilmesi için öğretmen onlara extradan destek sağlayabilir.
- Savaş mağduru öğrenciler daha önce, örneğin, kendi ülkelerinde hiç test çözmemiş olabilirler. Testin cevabını forma doldurmak bile onlar için komplike bir iş olabilir. Bu durumda öğretmen sabırlı bir şekilde öğrenciye gerekli bilgiyi sağlamalıdır.

Strategies for Classroom Teachers, Bureau of Refugee and Immigrant Assistance (BRIA), New York State Office of Temporary and Disability Assistance .

Suriyeli Çocuklarla İletişim

- Öğretmenler, Türk öğrencileri, savaş mağduru öğrenciler ile arkadaşlık kurmaya teşvik etmelidir. Bu onların okula uyumlarını kolaylaştırdığı gibi sınıfta sıcak bir ortamın oluşmasına katkıda bulunur.
- Çoğu savaş mağduru aileler, öğretmen ve okul müdürleriyle iletişime geçmeye çekinebilirler. Öğretmenler ve okul yöneticileri, e-mail ve telefon gibi yollarla iletişime açık olduklarını belirtmekte fayda vardır. Bu psikolojik olarak Suriyeli ebeveynleri rahatlatacak, topluma olan aidiyet duyguları güçlendirecektir.
- Savaş mağduru öğrencilerin diğer öğrenciler tarafından şiddete maruz kalıp kalmadıkları öğretmenler ve yöneticiler tarafından gözlemlenmelidir. Eğer bu tür sağlıklı ilişkiler oluşuyorsa duruma müdahalede bulunulmalıdır. Öteki türlü daha büyük problemlere sebebiyet verebilir.

Suriyeli Çocuklarla İletişim

- Okul mülteci çocukların resmi dış dünyayla çoğu zaman ilk iletişimidir.
- Hatta bazı durumlarda, anne ve babalarını kaybetmiş çocuklar için, öğretmenleri onlar için güvenebilecekleri yegane bireyler olabilirler.
- Öğretmen düzenli iletişim kurmalıdır.
- Ailesinin hakkında bilgi almalıdır.(ailesini kaybetmiş veya ayrı olabilir.)
- Öğretmen çocuğu destekleyen tek yetişkindir.(psikolog gibi)
- Öğretmene ekstra yük yükler.
- Öğretmen çocuğa ayna olacak bir duygusal duruma bürünmemelidir.

Suriyeli Çocuklarla İletişim

- Okullar eğitim öğretim rolünün dışında mülteci çocukları yeni bir topluma başarılı adapte etmede önemli bir rol oynarlar
- Zorluklar: Yaşanan travmalar, kesintiye uğramış eğitim, yeni bir kültüre adaptasyon ve yeni bir dil öğrenme
- Travma yaşamış bir çocuğun sınıf ortamında tüm dikkatini vermesi telefonda yakınına kaybetme haberi almış birinden yaşamının o günkü faaliyetlerini normal bir şekilde yapmasını beklemek gibidir.
- Travmanın çocuklarda okul içinde yaratacağı şey konsantrasyon yetersizliği ve öğrenme kabiliyetindeki düşüştür.
- Okul ortamı çocukları cesaretlendirecek kendilerini hazır ve yetkin hissettirecek bir ortam olmalıdır.

Suriyeli Çocuklarla İletişim

- Öğretmenler: Öğrenciyi tanımalıdır. (Çocuğun geçmişini, kültürünü ve deneyimlerini öğrenmelidir.
- Çocuğa kendini ifade fırsatı verilmelidir. Öğretmenlere, psikolojik sorunlar yaşayan bu öğrencilerin rehabilite edilmelerinde, büyük bir iş düşmektedir.
- Çocuğu anlamalıdır. (Yaşanan tramvatik olayları ve zorlukları empati kurarak anlamalıdır)
- Açık ve net bir ortam oluşturmalıdır: Kurallar, sınırlar, beklentiler net olmalıdır.

Suriyeli Çocuklarla İletişim

- Kendi davranış ve duygularını yönetebilmelidir. (Travmatik çocuklarla uğraşmak güçlü duyguları ve sakin kalabilmeyi gerektirir.)
- Tetikleyicileri bilmelidir: Öngörülebilir bir çevre oluşturmalı ve çocuğu değişime hazırlamalıdır.
- Ait olma duygusunu geliştirmelidir. (Arkadaş bulmalarını sağlayarak)

Suriyeli Çocuklarla İletişim

- YARATICI SANATSAL FAALİYETLER
- Çocukların dilleri farklı olsa bile sanatsal açıdan her çocuk kendini ifade etmede eşit şansa sahiptir.

Öyküsel/Anlatımsal Terapi

- Öyküsel terapi travma geçirmiş çocuklarla çalışmada kullanılacak en etkili yöntemdir.
- Problemi dışsallaştırma böylece çocuk ve çocuğun probleminin aynı olmadığını ortaya çıkartmak.
- Çocuk sadece kayıplarıyla tanımlanıp değerlendirilmemeli çocuğun kültürel geçmişine yönelik resim, müzik, hikaye anlatımı ile travma etkisi giderilebilir.

Öyküsel/Anlatımsal Terapi

- Öyküsel Terapinin temel felsefesi “kişi problem değildir, problem-in kendisi problemdir ve çözüm bireysel değildir” şeklinde özetlenebilir.
- Yani Öyküsel Terapi, bireylerin toplumsal söylemlerle problemlerini içselleştirdiğini ve kendilerinin bir parçası haline getirdiklerini öne sürer.
- Halbuki problem dışarıdan gelmektedir ve kişinin problemi sahiplenmesi için hiçbir sebep yoktur.
 - Çünkü problemi içselleştirdikçe ve sahiplendikçe problemi kendisinden uzaklaştırması ve problemden kurtulması zorlaşacaktır.
- Yine kişi yaşamındaki problemle başa çıkmaya çalışırken yaşamındaki eski insanlarla ve çevresinde bulunun halihazırdaki insanlarla bağlarını kuvvetlendirmesi çok önemlidir.
- Kişinin mevcut becerilerini öğrendiği ve bunlara şahit olan insanlar kişinin yaşamını zenginleştirir ve kişiyi güçlü kılar.

Öyküsel/Anlatımsal Terapi

Hayatı kendi anlattığımız ya da başkalarının bizim hakkımızda anlattığı öykülerle yaşarız.

Her yaşantımız ve algımız sosyal ve kültürel bağlamda yapılan konuşmalarla öyküye dönüşür.

Öyküsel terapi ,danışanı umutsuz ve hastalıklı yaşamları sürdüren patolojik kurbanlar olma rolünden çıkarıp, bu güçlü görünen öyküleri parçalayıp atacak kadar cesur kahramanlar yapar.

Süreç sadece danışanı değil terapisti de değiştirir.

Öyküsel/Anlatımsal Terapi

Narrative Terapi:

Deneyimleri ve anlamalarını anlamaya çalışır.

Danışanın bilgisini merkeze alır.

Danışanın konuşmalarından referans alır.

Genel olanın yanlış yönlendirmemesi için istisnai olanı arar.

Belirli kişisel bilgiye vurgu yapar.

Kimliğin ve hayatın belirgin detaylarını arar.

Kişisel deneyime değer verir. İnsanları kendilerini tanımaları için teşvik eder.

İnsanları tercih ettikleri hayatları yaşamak için destekler.

<http://narrativeterapi.com/> (24.01.2017)

Öyküsel/Anlatımsal Terapi

Bu bağlamda psikolojik danışma sürecinin aşamaları aşağıdaki gibidir;

- 1.İşbirliğine dayalı yaklaşım: Karşılıklı saygıya dayalı işbirlikçi bir yaklaşım sergilemektir.
- 2.Sorunun dışsallaştırılması: Danışan "sorunlu birey" değil, "sorunla ilişkisi olan birey" şeklinde değerlendirilir.
- 3.Yeni öyküye odaklanma: "Bana bu sorunu yaşamadığın bir günden bahseder misin?" gibi bir soru yeni öyküye odaklanmanın ilk adımı olur diyebiliriz.
- 4.Geçmiş ile gelecek arasında bağ kurma: Terapötik sürecin bu basamağında değişim gerçekleşir ve danışan yaşam öyküsünü yeniden yazmaya başlar.
- 5.Tanık davet etme: Danışanın yeni öyküyü kabullenebilmesi için destek grubu oluşturulur. Yeni öyküye tanık olan kişiler aile, arkadaşlar, meslektaşlar olabilir.
- 6.Sonlandırma: Danışanın yeni öyküsünü destekleyen çalışmalar yapılmalıdır.

<http://www.dergipdr.com/oykusel-terapi-ve-temel-kavramlari-4260h.htm> (24.01.2017)

Suriyeli Çocuklarla İletişim

Mülteci tecrübesi hakkında bilgilenme

Öğrencilerin ilgi alanları ve geçmişteki yetenekleri keşfetme.

Güvenli öngörülebilir ve tehdit içermeyen bir ortam yaratma, başarılarını ve tecrübelerini gösterebilecekleri fırsatlar verebilme.

Grup aidiyetlerini geliştirecek grup aktiviteleri düzenleme.

Okul yönetiminden destek alma

İletişimi Destekleyecek Okul Politikaları

- Okul ve ev arasında etkili haberleşme kanallarının tesisi, okula geliş ve gidişlerin düzenlenmesi, öğretmenlere destek olacak liderlik sergilenmesi, aktif veli katılımının sağlanması, öğretmenlere mültecilerin sosyal ve kültürel yaşamlarına ilişkin bilgi verilmesi.
- Öğretmenlere tramva geçirmiş çocukların eğitimine yönelik bilgi kazandırılması.

Suriyeli Çocuklarla İletişim

- Öğrenciye sorumluluklar vermek; bu onların hem öz güvenlerini artırır, hem de disiplin suçlarından onların uzak durmalarına yardımcı olur.
- Savaş mağduru öğrencileri Türk milletinin tarihi, kültür ve gelenekleri hakkında bilgilendirmek faydalı olacaktır.
- savaş mağduru öğrencilere, kendi kültürel güzelliklerini, tecrübelerini ve yeteneklerini diğer öğrenci ve öğretmenlerle paylaşmaları için fırsatlar oluşturun.
- Öğrenciler için oldukça anlaşılabilir kurallar koyulmalıdır ve bu kurallara uyulmadığı takdirde karşılaşılabilecek sonuçlarda oldukça açık ve kesin olmalıdır.

Suriyeli Çocuklarla İletişim

- Öğretmen ve yöneticilerin bu tür öğrencilere yönelik tavırları net olmalıdır.
- Savaş ortamından gelmiş öğrenciler duygusal patlamalar yaşadıkları zaman ağlamalarına izin verilmeli, bu duygusal boşalmaya ve öğrencinin rahatlamasını sağlar.
- Duygularını kontrol edememe savaş mağduru öğrencilerde bir davranış halini almışsa, bu öğrencilerin profesyonel yardım almaları sağlanmalıdır.

İletişimi Desteklemeye Yönelik Öğretmenin Geliştirilmesi

- Mülteci çocukların eğitimine yönelik bilgilenmenin ve yeni yetenek kazanımının vurgulanması.
- Öğretmenlerin öneri ve ilgilerinin aktarılacağı bir mekanizma yaratılması.
- Öğretmenlerin mülteci çocuklarla ilgili kararları alınmasına dahil edilmesi.
- Okul dışı desteklerin alınması.(sivil toplum kuruluşları, projeler).

İletişimi Desteklemeye Yönelik Öğretmenin Geliştirilmesi

- Öğretmenler de savaş mağduru öğrencilerle olan sürekli diyalogları sonucunda stres ve travma gibi psikolojik durumlarla karşılaşabilirler.
- Bu kapsamda, kızgınlık, suçluluk, korku, duygusal yıpranma vb. halleri daha yoğun yaşayabilir, hatta psikolojik desteğe muhtaç konuma gelebilir.
- Bu durum yaşandığında, öğretmenlerin rehabilite edilme ihtiyacı doğabilir.

Suriyeli Çocuklarla İletişim

- Öğrencilere güven verin
- İletişim kurun
- Yavaşça konuşun, basit sözcük kullanın
- Açık beklentiler, kurallar ve sonuçlar belirleyin
- Onları övün
- Sabırlı olun

Suriyeli Çocuklarla İletişim

- ‘Deneyimleri hakkında konuşulmasına izin verilmeyen çocuğun, yaşadığı olayın duygusal sonuçlarıyla baş etmekte zorlandığı ve olayı anlamlandırmakta zorlandığı, sonuçta bu durumun daha fazla kaygıya yol açtığı ifade edilmektedir.’.

Cesaretlendirme

Cesaretlendirme Őu üç öęeye sahiptir:

- Bir insana, onun bir iÇi baŐarabileceęine inandığınızda dair sözlü bir ifade
- Söz konusu kiŐiye yol göstererek ve ihtiyaç duyduğunda yanında olarak destek sağlamak,
- Sabır ve yapılan hatalara eleŐtiri içeren tepkiler vermemek.

Savaş Mağduru Öğrencilere kendilerini güvende hissettirecek bir ortam nasıl hazırlanır

1. Tüm savaş mağduru öğrencilerin savaş ortamından aynı derecede etkilendiğini düşünmeyin. Her savaş mağduru öğrencinin savaş ve çatışma ortamından etkilenme oranı farklıdır.
2. Bu durumda, bu çocukların rehabilite edilmelerinde ve topluma kazandırılmalarında, okullara düşen en önemli görev onlara kendilerini evinde hissedecek, güvenli ve barışçıl bir ortam sağlamaktır.
3. Aslında bir tuvalet, çeşme, vs. nasıl kullanıldığı, zil çalmasının tenefüs başlangıç ve bitiş saatlerini bildirdiğini az çok her öğrenci bilir.
4. O halde oriyantasyon programlarının asıl amacı öğrencilerin, öğretmenlerin ve yöneticilerin kaynaşabilecekleri bir ortam hazırlamaktır.

* Welcoming Refugee Children to the Classroom, <http://canadiansafeschools.com/welcoming-refugee/>

* A teacher's Guide to Working with Students from Refugee and Displaced Backgrounds, Queensland Program of Assistance to Survivors of Torture & Trauma Inc. (QPASTT)

Savaş Mağduru Öğrencilere kendilerini güvende hissettirecek bir ortam nasıl hazırlanır

1. Savaş Mağduru öğrencileri geldikleri şiddet ortamında başlarından geçenleri anlatmaya zorlamayın. Onlara zaman verin ve ne konuşmak istedikleri hususunda alternatifleri olsun.
2. Kendilerinin seçtiği bir zamanda geldikleri şiddet ortamındaki hikayelerini anlatabilecekleri uygun ortamları olsun. Başlarından geçenleri anlatmak onların rehabilite olmalarını sağlar.
3. Ancak, onlar başlarından geçenleri anlatırken de, daha fazla anlatmaları konusunda onları zorlamayın. Hikayenin ne kadarını anlatmak istediklerine kendileri karar versinler. Kontrol onlarda olsun.
4. Araştırmalar, savaş mağduru öğrencilerin okul ortamında hiç olmazsa bir öğretmenle iyi ilişkilere sahip olmalarını onların rehabilitasyonu ve okula uyumu konusunda büyük öneme sahip olduğunu saptamıştır.
5. Bu yüzden, öğretmenlerin yaklaşılabilir ve samimi bir tavır takınmaları önemlidir.

* Welcoming Refugee Children to the Classroom, <http://canadiansafeschools.com/welcoming-refugee/>

* A teacher's Guide to Working with Students from Refugee and Displaced Backgrounds, Queensland Program of Assistance to Survivors of Torture & Trauma Inc. (QPASTT)

Ailelerin katılımlarını sağlama stratejileri

- Aileler okul toplantılarına davet edilmeli. Öğretmen ve yöneticilerle nasıl iletişime geçebilecekleri kendilerine anlatılmalı, okul içi faaliyetlere katılma ilgi alanlarına giriyorsa, katılmaları teşvik edilmeli; ebeveynler çocuklarının ulaşmalarını istedikleri hedefleri öğretmenleriyle tartışmalı ve onlar için ortak bir yol haritası düzenlemeli.
-
- Okulda anında yardımda bulunabilecek bir çevirmen bulundurmak gerekir. İmkan varsa, ailelerle bu çevirmen aracılığıyla konuşulmalıdır, Türkçeyi tam konuşamayan öğrenci vasıtasıyla değil.
- Öğrenciye verilen tüm ödev planlamalarından, öğrencinin gelişiminden ebeveynlerin haberdar edilmesi gerekmektedir.
- Savaş Mağduru ebeveynler için, mümkünse çocukları aynı okulda eğitimine devam eden iki dili de bilen ebeveynlerden bir kardeş aile seçin. Bilmedikleri konularda onlara yol göstereyinler.

* Welcoming Refugee Children to the Classroom, <http://canadiansafeschools.com/welcoming-refugee/>

* A teacher's Guide to Working with Students from Refugee and Displaced Backgrounds, Queensland Program of Assistance to Survivors of Torture & Trauma Inc. (QPASTT)

Suriyeli Çocuklar (Kültürel Farklılıklar/Benzerlikler)

“Hocam, tamamen aynısı...”

Doç. Dr. Bouchra Soummakie

Suriyeli Çocuklar Ne Söylüyor? (Gaziantep)

- ‘Öğretmenler öğrencilere tavsiyede bulunduğu zaman hem Suriyeli hem de Türk öğrenciler üzerinde etkili oluyor. Nasihat etmeliler.’
- ‘Mezhep sorulmamalı.’
- ‘İrk sorulmaz, sadece şehri sorulur.’
- ‘Kaç kardeşsiniz? sorusu sadece erkek çocuklar içindir.’
- ‘Kız kardeş ile ilgili sorular sorulmaz.’

Suriyeli Çocuklar Ne Söylüyor? (Gaziantep)

- ‘Kız öğrencilerin fotoğrafı çekilmemeli.’
- ‘Suriye’de kızlar ve erkekler ayrı okullardaydı. (ilk okul ve üniversite hariç)’
- ‘Öğretmen iyi niyetli olsa bile kız öğrenciye fiziki temasta bulunmamalı.’
- ‘Erkek hoca kız öğrencinin, kadın hoca da erkek öğrencinin yanına oturursa yanlış anlaşılabilir.’
- ‘Suriye’de hocalar aşırı disiplinliydi, bu yüzden bizler otoriteye alıştık.’